Yes Madam Sorry Madam..

Επιτομο λεξικό της
οικιακής βοήθειας

του Δρ. Νέαρχου Ιωάννου

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΡΑ ΒΙΒΛΙΟΥ

23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1999

Αυτό το βιβλίο εκδόθηκε και διανεμήθηκε

δωρεάν,

σε 5,000 αντίγραφα, προς τιμή

της Παγκόσμιας Ημέρας Βιβλίου με έξοδα

του Ραδιοφωνικού Σταθμού

ΑΣΤΡΑ 92.8

και την στήριξη της εταιρείας

ΚΡΙΣΤΗΣ

Κρίστης

'Ο,τι γίνεται από γάλα

Ευχαριστούμε θερμά τον συγγραφέα

Νέαρχο Ιωάννου για την παραχώρηση

των δικαιωμάτων καθώς και το τυπογραφείο

PRINTCO για την εκτύπωση.

Επιμέλεια - Εξωφύλλου
G. P. Communication GRAPHICS
τηλ. 02 - 374988

Δρ. Νέαρχος Ιωάννου

Yes madam
Sorry Madam

Επιτομή του λεξικού
της οικιακής βοήθειας

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 1999

Μέρος Α

Η πρώτη συνάντηση

Η Οικιακή Βοηθός ξεκινά από τη χώρα της για την Κύπρο με λίγα πράγματα και πολλή αγωνία.

Καθοδόν προς το αεροδρόμιο Λάρνακας (ουδέποτε προς το αεροδρόμιο Πάφου, εκτός από τις περιπτώσεις που δε γίνεται διαφορετικά) οι Οικιακές Βοηθοί είναι ντυμένες με ό,τι καλύτερο έχουν. Ό,τι καλύτερο έχουν οι Οικιακές Βοηθοί είναι χειρότερο από ό,τι χειρότερο έχουν οι Μάταμς και από πλευράς design και από πλευράς ποιότητας και από πλευράς αξίας.

Οι Οικιακές Βοηθοί που έρχονται για δεύτερη ή τρίτη φορά στην Κύπρο να δουλέψουν φοράνε πάντα ταγιέρ που πήραν από την προηγούμενη Μάταμ.

Χαρακτηριστικό είναι το ότι οι περισσότερες Οικιακές Βοηθοί φοράνε στο ταξίδι παντούφλες (χωρίς κάλτσες, έστω κι αν είναι χειμώνας). Αυτό το φαινόμενο έχει τρεις εξηγήσεις:

α) δεν έχουν τίποτ' άλλο να φορέσουν (η εξήγηση αυτή είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα)

β) μ' αυτό τον τρόπο θέλουν να τις λυπηθεί η Μάταμ και να τους αγοράσει ή χαρίσει κλειστά παπούτσια (συμβαίνει κι αυτό)

και γ) έτσι είναι συνηθισμένες λόγω των κλιματολογικών συνθηκών στη χώρα τους (κι αυτή η εξήγηση είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα).

Σε όλη τη διάρκεια του ταξιδιού οι Οικιακές Βοηθοί αγωνιούν να δουν τι τους επιφυλάσσει η τύχη, αν θα πέσουν σε καλή Μάταμ, αν το σπιτικό είναι μεγάλο και

θα τους βγει ο πάτος στη δουλειά, πώς θα είναι το δωμάτιό τους, αν τα παιδιά και ο Σερ είναι συνεργάσιμοι κλπ. Αγωνιούν επίσης για τα ψέματα που έχουν γράψει στο βιογραφικό τους.

Αγωνιούν φυσικά και οι Μάταμς να δουν σε τι πάστα ανθρώπου θα εμπιστευτούν τα παιδιά τους, το σπίτι τους, την καθημερινότητά τους γενικά. Αγωνιούν να δουν σε ποιο βαθμό η Οικιακή Βοηθός ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους, αν είναι δηλαδή τίμια, εργατική, αφοσιωμένη, οικονόμα, μορφωμένη, καθαρή, λιγομίλητη, υπάκουη, δουλοπρεπής, ευπαρουσίαστη, έξυπνη, ολιγαρκής, πρόσχαρη, ακούραστη, ψύχραιμη, ώριμη, χωρίς προσωπικές ανάγκες, χωρίς προσωπική ζωή, προσωπικά προβλήματα, σεξουαλικότητα, γενικά χωρίς οποιεσδήποτε ανάγκες (ανθρώπινες ή ζωικές), όχι πιο όμορφη ή σέξυ απ' αυτές, αν μιλά τέλεια αγγλικά, αν θα είναι ιδεώδες υποκατάστατο μάνας, οικοκυράς (όχι συζύγου) και αν μαγειρεύει τέλεια κυπριακά φαγητά.

Όταν φτάσουν στο αεροδρόμιο οι Οικιακές Βοηθοί τα έχουν χαμένα (κυπριακά: χάννουν τον πpούσουλαν τους / πpούσουλας = προσανατολισμός), οι δε Μάταμς περιμένουν στην έξοδο του αεροδρομίου (δεν υπάρχει χώρος υποδοχής στο αεροδρόμιο Λάρνακας) μ' ολόκληρη την οικογένεια αγωνιωδώς.

Σ' ορισμένες περιπτώσεις οι Μάταμς δεν αναγνωρίζουν τις Οικιακές Βοηθούς ούτε οι Οικιακές Βοηθοί τις Μάταμς έτσι αναγκάζεται να επέμβει ένας αστυνομικός (οι αστυνομικοί που επεμβαίνουν σε τέτοιες περιπτώσεις έχουν όλοι ανεξαιρέτως μουστάκι, πράγμα για το οποίο υπάρχει εξήγηση την οποία όμως δεν ξέρουμε και δε χρειάζεται να μάθουμε).

Ο επεμβαίνων αστυνομικός του Τμήματος Αλλοδαπών παραδίδει τότε την ξένη Οικιακή Βοηθό στην αντίστοιχη

Μάταμ έναντι αμοιβής 3 έως 5 λιρών (η ταρίφα αυτή είναι πάντα καθορισμένη και δεν επηρεάζεται καθόλου από τον πληθωρισμό). Υπάρχουν περιπτώσεις που τη Μάταμ συνοδεύει ο ατζέντης στο αεροδρόμιο, του οποίου η αποστολή είναι να αναγνωρίσει την Οικιακή Βοηθό και να τη συστήσει στη Μάταμ.

Σε μια περίπτωση κάποιος ατζέντης, αφού αναγνώρισε την Οικιακή Βοηθό της είπε "kiss your madam" (φίλα τη Μάταμ σου). Όπως βλέπουμε εδώ χρησιμοποιείται η κτητική αντωνυμία "σου". Οι ατζέντηδες συμπεριφέρονται με μια παράξενη αυστηρότητα στην Οικιακή Βοηθό και με μια γλοιώδη ευγένεια στη Μάταμ, απέναντι στην οποία νοιώθουν τύψεις για την προμήθεια που παίρνουν. Παρόλο που η προμήθεια που παίρνουν από την Οικιακή Βοηθό είναι ασύγκριτα ψηλότερη, δε νοιώθουν τύψεις απέναντι της.

Έχω ακούσει για περιπτώσεις που Μάταμς έχουν πάρει μαζί τους στο σπίτι λάθος Οικιακή Βοηθό. Η διαδικασία εξεύρεσης της σωστής και ανταλλαγή της με τη λανθασμένη Οικιακή Βοηθό είναι δύσκολη μεν, δυνατή δε, λόγω του μικρού μεγέθους της κυπριακής κοινωνίας.

Σίγουρα πρέπει να υπάρχουν και περιπτώσεις που το λάθος αυτό δε διαπιστώθηκε ποτέ. Φυσικά εδώ τα πράγματα δεν είναι τόσο τραγικά όπως στις περιπτώσεις που κάποιος παίρνει λάθος νεογέννητο από την κλινική. Στην περίπτωση των Οικιακών Βοηθών ισχύει η εξίσωση Οικιακή Βοηθός = Οικιακή Βοηθός, ενώ στην περίπτωση των νεογέννητων η εξ αίματος σχέση είναι καθοριστική.

Η πρώτη συνάντηση στο αεροδρόμιο είναι τεχνητά εγκάρδια. Όταν η Μάταμ δίνει το χέρι στην Οικιακή Βοηθό (ουδέποτε αγκαλιές και ασπασμοί), αν δίνει καν το χέρι, σκέφτεται από μέσα της "μεν φοάσαι τζαι εν να σε

στρώσω εγώ. Αν νομίζεις ότι εν να μας κάμεις ότι έκαμεν τζαι η Φιλιππινέζα της Α......, επεριπαίξαν σε". Όταν η Οικιακή Βοηθός δίνει το χέρι στη Μάταμ σκέφτεται από μέσα της "αν νομίζεις ότι εν να με κανονίσεις επεριπαίξαν σε".

Από την αρχή λοιπόν η σχέση Οικιακής Βοηθού και Μάταμ διέπεται από μια κατά κάποιο τρόπο δικαιολογημένη καχυποψία, πράγμα που φαίνεται και από τη μη εγκάρδια, χαλαρή και νερόβραστη χειραψία.

Στο δρόμο προς το σπίτι η Μάταμ κάνει δυο-τρεις τυπικές ερωτήσεις στην Οικιακή Βοηθό όπως "πώς ήταν το ταξίδι", "αν της αρέσει η Κύπρος" (η Μάταμ δε λαμβάνει υπ' όψη της το γεγονός ότι η Οικιακή Βοηθός βρίσκεται στο νησί μόλις λίγα λεπτά). Οι Οικιακές Βοηθοί δε ρωτούν ποτέ τις Μάταμ αν τους αρέσουν οι Φιλιππίνες ή η Σριλάνκα κλπ.

Τα παιδιά περιεργάζονται ασταμάτητα το νέο "μέλος" της οικογένειας, χωρίς φυσικά να μπορούν να υπολογίσουν τις διαστάσεις που θα πάρει η σχέση τους μαζί της, ενώ ο Σερ ούτε μιλάει ούτε λαλάει θέλοντας να τονίσει από την αρχή ότι δε θέλει να έχει καμιά σχέση με την όλη υπόθεση.

Η Οικιακή Βοηθός χαμογελά διακριτικά κάνοντας την καλόκαρδη. Ούτε αυτή μιλά πολύ για να μη φανεί πριν καν φτάσουν στο σπίτι ότι τ' αγγλικά της δεν είναι αυτά που έγραφε στο βιογραφικό της. Εκτός αυτού δε νοιώθει και ιδιαίτερα άνετα. Ως γυναίκα δε νιώθει complex απέναντι στη Μάταμ, αφού αυτή είναι απλώς μια Οικιακή Βοηθός και η Μάταμ είναι Μάταμ.

Το δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού

Το μέγεθος του δωματίου της Οικιακής Βοηθού είναι συνήθως 6 έως 8 τετραγωνικά μέτρα. Υπάρχουν περιπτώσεις που η Μάταμ είναι αναγκασμένη εκ των πραγμάτων να παραχωρήσει στην Οικιακή Βοηθό μεγαλύτερο δωμάτιο επειδή δεν υπάρχει πιο μικρό στο σπίτι ή αν υπάρχει, είναι σε τόπο που δε βολεύει, π.χ. δίπλα στο υπνοδωμάτιο του ζευγαριού ή χρησιμοποιείται για άλλα πράγματα.

Σε ουκ ολίγες περιπτώσεις οι Οικιακές Βοηθοί βολεύονται στο δωμάτιο του παιδιού ή ενός από τα παιδιά, σε λυόμενα υποστατικά στον κήπο, σε βεράντες που οι Μάταμς κλείνουν πρόχειρα με φτηνά υλικά (MDF, αλουμίνιο κλπ.), σε σοφίτες, υπόγεια, γκαράζ και άλλους χώρους. Σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις οι Οικιακές Βοηθοί τοποθετούνται στο χώρο που είναι εγκατεστημένα τα μηχανήματα της κεντρικής θέρμανσης, στο χώρο που μπαίνουν οι σκούπες και οι κουβάδες κάτω από τη σκάλα, σε τροχόσπιτα και σε ακόμα πιο σπάνιες περιπτώσεις σε εμπορευματοκιβώτια (container) στα οποία γίνονται οι ανάλογες αναγκαίες μετατροπές (ανοίγεται παράθυρο, μπογιατίζονται με μπογιά πράσινη ή μπλε, παρέχεται ρεύμα παράνομα - ο κίνδυνος ηλεκτροπληξίας δε λαμβάνεται υπ' όψη-, κλπ.).

Καμιά Οικιακή Βοηθός δεν έχει τοποθετηθεί μέχρι σήμερα σε αχυρώνα (αφού δεν υπάρχουν αχυρώνες στην Κύπρο), σε κοτέτσι ή σε σπιτάκι σκύλου ή Barbie's.

Στο δωμάτιο ή στο χώρο που κοιμάται η Οικιακή Βοηθός υπάρχει ένα κρεβάτι, μια ντουλάπα, ένα τραπεζάκι, μια καρέκλα, μια σιδερώστρα (στα κυπριακά:

"άππαρος") και μια τηλεορασούα (μικρή τηλεόραση), παλιό μοντέλο (χωρίς τηλεχειριστήριο), η οποία αγοράζεται μεταχειρισμένη ειδικά για την Οικιακή Βοηθό.

Σε αρκετές περιπτώσεις η αγορά κρεβατιού για την Οικιακή Βοηθό είναι περιττό έξοδο επειδή υπάρχουν αρκετές, κυρίως από τη Σριλάνκα, οι οποίες βάζουν το πάπλωμα στο πάτωμα και κοιμούνται, όπως είναι συνηθισμένες από τη χώρα τους.

Με την πάροδο του χρόνου το δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού γεμίζει με διάφορα κιβώτια στα οποία η Οικιακή Βοηθός τοποθετεί τα πράγματα που αγοράζει ή της χαρίζουν η Μάταμ και οι συγγενείς και φίλες της για να πάρει μαζί της στη χώρα της όταν λήξει η παραμονή της στην Κύπρο.

Οι Οικιακές Βοηθοί παρακολουθούν κάθε βράδι λίγη τηλεόραση, εκτός από τις μανιακές, τις άυπνες και τις πολύ νεαρές Οικιακές Βοηθούς που κάθονται μπροστά στο κουτί (κυπριακά: "αμπούστα") με τις ώρες. Ο λόγος που η Μάταμ αγοράζει τηλεορασούα στην Οικιακή Βοηθό είναι για να μην την έχει μέσα στα πόδια της τα βράδια. Με τη διευθέτηση αυτή η Μάταμ δε νιώθει τύψεις ότι "φυλακίζει" την Οικιακή Βοηθό στο δωμάτιό της και η Οικιακή Βοηθός δε νιώθει τύψεις ότι η Μάταμ νιώθει τύψεις που τη "φυλακίζει" στο δωμάτιό της.

Οι βαλίτσες της Οικιακής Βοηθού είναι τοποθετημένες πάνω στη ντουλάπα, αν δεν είναι εντοιχισμένη, ή κάτω από το κρεβάτι, αν αυτό είναι αρκετά ψηλό. Οι βαλίτσες της Οικιακής Βοηθού είναι συνήθως από δερματίνη και έχουν χρώμα καφέ ανοικτό ή μαύρο, σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις καφέ σκούρο. Το γιατί είναι ανεξήγητο.

Εκτός από τις βαλίτσες της η Οικιακή Βοηθός έχει και μια τσάντα (handbag) μεσαίου μεγέθους. Η τσάντα της

Οικιακής Βοηθού μπορεί να είναι οποιουδήποτε χρώματος. Όταν οι Οικιακές Βοηθοί ταξιδεύουν δένουν τις βαλίτσες τους με λεπτό σχοινί (κυπριακά: σπάο) για να μην ανοίξουν. Σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις το σχοινί αυτό είναι πλαστικό (κατά προτίμηση κόκκινο χρώμα).

Τυχόν ραδιοκασετόφωνα που μπορεί να συναντήσει κανείς σε τέτοιους χώρους αγοράζονται από τις ίδιες τις Οικιακές Βοηθούς. Υπάρχουν περιπτώσεις που η Μάταμ χαρίζει στην Οικιακή Βοηθό το παλιό ραδιοκασετόφωνο της κόρης της ή του γιου της. Οι νεαρές Φιλιππινέζες ακούν κασέτες των Spice Girls, οι νεαρές Σριλανκέζες δεν ξέρουν τις Spice Girls. Οι πιο μεγάλες σε ηλικία Οικιακές Βοηθοί (άνω των 25) ακούν μουσική από τη χώρα τους.

Το πιο σημαντικό αντικείμενο που παραχωρείται στην Οικιακή Βοηθό είναι το ξυπνητήρι, για ευνόητους λόγους. Είναι ζωτικής σημασίας αντικείμενο καθότι χωρίς αυτό δεν είναι δυνατή η ομαλή λειτουργία της οικογένειας, η οργάνωση της καθημερινότητας, το έγκαιρο αρχίνημα μιας καινούριας μέρας στο σπίτι. Αν ξυπνήσει η Οικιακή Βοηθός ξυπνάνε όλοι στην ώρα τους, αν όχι η μέρα πάει στραβά.

Στους χώρους που κοιμούνται οι Οικιακές Βοηθοί τοποθετούνται επίσης και κάθε λογής αντικείμενα που οι Μάταμς δε θέλουν να πετάξουν και δεν έχουν άλλο χώρο να τα βάλουν. Το χειμώνα τοποθετούνται στο δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού και οι καρέκλες του κήπου.

Στα πάρτυ των Μάταμς τα δωμάτια των Οικιακών Βοηθών χρησιμοποιούνται ως γκαρνταρόμπες, όπου οι ξένοι μπορούν να ρίξουν τα παλτά και τις τσάντες τους πάνω στο κρεβάτι της Οικιακής Βοηθού. Όλα αυτά δίνουν την εντύπωση στις Μάταμς ότι το δωμάτιο που παραχωρήθηκε στην Οικιακή Βοηθό δεν είναι εντελώς χαμένος χώρος, πράγμα το οποίο τις καθησυχάζει.

Η καθημερινή εργασία

Η καλή Οικιακή Βοηθός ξυπνά μεταξύ 05.00 και 05.30 το πρωί (οι πλέον ευσυνείδητες μεταξύ 04.00 και 04.30) και η κακή, άλλως τεμπέλα, αχάριστη ή αχαΐρευτη, μεταξύ 05.30 και 06.00 το πρωί. Η μέρα της Οικιακής Βοηθού καθορίζεται βάση των εργασιών που πρέπει να κάνει και όχι βάση του τι μπορεί να κάνει μέσα σε 24 ώρες μείον x (x = ώρες ύπνου / ξεκούρασης).

Σε πολύ, μα πάρα πολύ, γενικές γραμμές οι βασικές, μα πάρα πολύ βασικές εργασίες που η Οικιακή Βοηθός κάνει μέσα σε μια μέρα είναι οι ακόλουθες (η σειρά δεν είναι πάντα και παντού η ίδια):

- Ξύπνημα, ντύσιμο, φτιάξιμο του δωματίου της.
- Πότισμα κήπου (αν υπάρχει κήπος, που συνήθως υπάρχει) το καλοκαίρι, τις μέρες που έχει νερό φυσικά.
- Ράντισμα αυλής, βεραντών, πεζοδρομίων κλπ. (ευτυχώς στην Κύπρο δεν υπάρχει πρόβλημα νερού). Στις περιπτώσεις που οι γείτονες ή κάποιος περαστικός καταγγείλει την υπόθεση στην Υδατοπρομήθεια ή όταν η Μάταμ και ο Σερ έχουν "περιβαλλοντική συνείδηση", η Οικιακή Βοηθός απαλλάσσεται απ' αυτή την εργασία.
- Καθάρισμα αυτοκινήτου /ων (όχι κάθε μέρα και όχι πάντα με νερό). Βλέπω συχνά στις 05.30 το πρωί καθ' οδόν προς τη δουλειά μια Οικιακή Βοηθό να καθαρίζει ένα αυτοκίνητο BMW με φτερό, απ' αυτά που χρησιμοποιούνται για ξεσκόνισμα, φαινόμενο που αποδεικνύει ότι υπάρχουν κάποιοι Κύπριοι που έχουν περιβαλλοντική συνείδηση και δεν σπαταλούν το νερό με απερίσκεπτο τρόπο.

- Συνοδεία του σκύλου (αν υπάρχει σκύλος στην υπόθεση, που συνήθως υπάρχει) για να κάνει πι πι του (γιατί 'του', γιατί δηλαδή χρησιμοποιείται αυτή η κτητική αντωνυμία στο πι πι είναι από πλευράς γραμματικής και συντακτικού ανεξήγητη). Σημειώνεται ότι οι Οικιακές Βοηθοί μισούν τους σκύλους επειδή αυτές ξέρουν μόνο τη φυσική σχέση μεταξύ ανθρώπου και σκύλου. Η σχέση μεταξύ Μάταμ και σκύλου-μπιμπελό τις εκνευρίζει.
- Τάισμα / καθάρισμα των κατοικίδιων ζώων (αν υπάρχουν, που συνήθως κι αυτά υπάρχουν) όπως ψαριών, γάτων, πουλιών, χελωνών, ινδικών χοιριδίων και πολύ σπάνια κουνελιών και πουλερικών. Οι σκύλοι δε θεωρούνται στους κύκλους των Μάταμς κατοικίδια ζώα αλλά μέλη της οικογένειας. Άλλα κατοικίδια ζώα είναι θύματα μικροαστικής προκατάληψης και καταδιώκονται ή εξοντώνονται από τις Οικιακές Βοηθούς μετά από οδηγίες της Μάταμ. Τα πιο απτά παραδείγματα είναι οι κατσαρίδες, οι ποντικοί, οι αράχνες, τα κουνούπια, οι σκνήπες, οι 'μισιαροί', οι 'βουρβουλλάες', οι 'κουφαλίντζαυροι' κλπ., τα οποία φροντίζουν μόνα τους τον εαυτό τους, αφού δεν τα φροντίζει κανένας άλλος.
- Αγορά εφημερίδας από το περίπτερο για να την έχει ο Σερ μόλις ξυπνήσει. Συχνά οι Οικιακές Βοηθοί πάνε στο περίπτερο με το νυχτικό το οποίο ανήκε κάποτε στη Μάταμ.
- Ξύπνημα των άλλων μελών της οικογένειας.
- Ετοιμασία των παιδιών.
- Φτιάξιμο των κρεβατιών.
- Ετοιμασία προγεύματος.
- Πρόγευμα όταν τελειώσουν οι άλλοι.
- Σήκωμα τραπεζιού μετά το πρόγευμα.

- Συνοδεία παιδιών στο νηπιαγωγείο / σχολείο (όχι πάντα).
- Ψώνισμα στον μπακάλη, κουβάλημα των πραγμάτων στο σπίτι, τοποθέτηση των αγαθών στη θέση τους.
- Ξεσκόνισμα όλου του σπιτιού (κυπριακά: που γωνιάς).
- Σκούπισμα όλου του σπιτιού (μέσα-έξω).
- Σφουγγάρισμα 'που γωνιάς'.
- Καθάρισμα των μπάνιων και των αποχωρητηρίων. Στα περισσότερα σύγχρονα κυπριακά σπίτια ένα αποχωρητήριο δεν είναι αρκετό. Συνήθως μια μοντέρνα κυπριακή μικροαστική οικογένεια έχει τρία ή ακόμα και τέσσερα "σελλιά".
- Καθάρισμα κουζίνας (μέσα - έξω, δηλαδή καθάρισμα και των ραφιών από μέσα). Πολλά σπίτια έχουν δυο ή τρεις ή και περισσότερες κουζίνες. Μία μεγάλη, πλήρως εξοπλισμένη που φαίνεται από το καθιστικό και η οποία δε χρησιμοποιείται σχεδόν ποτέ (ράφια, ψυγείο κλπ. είναι άδεια) και μία μικρή (κουζινούα ή κουζινούδα) που δε φαίνεται από το καθιστικό και η οποία χρησιμοποιείται συνεχώς. Το γιατί δεν το έχω καταλάβει ποτέ. Γι' αυτό όμως φταίω σίγουρα εγώ καθότι σίγουρα θα υπάρχει λογική εξήγηση.
- Καθάρισμα των ηλεκτρικών συσκευών της κουζίνας, όπως ψυγείου (όχι κάθε μέρα), σόμπας (κάθε μέρα), πλυντηρίου πιάτων (εξωτερικά), τοστιέρας, καφετιέρας κλπ.
- Καθάρισμα τζαμιών, λαμπών, πόρτων, πεζουλιών, κλπ. κλπ. ,

Εδώ πρέπει να γίνει ένα διάλειμμα και να αναφερθεί ότι στο καθάρισμα οι Οικιακές Βοηθοί σπαταλούν απίστευτες ποσότητες υγρού και σκόνης καθαρισμού ως επίσης και αντισηπτικών, χλωρίνης κλπ.

- Τοποθέτηση ρούχων στο πλυντήριο και πάτημα του

σωστού κουμπιού για να ξεκινήσει το πλυντήριο.

- Άπλωμα ρούχων. Σιδέρωμα των ρούχων (μέχρι να μάθει η Οικιακή Βοηθός να ξεχωρίζει τα συνθετικά (polyester, polyacril, polyamid, viscose etc.) από τα βαμβακερά, τα λινά, τα μάλλινα και τα μεταξωτά καταστρέφει ένα σοβαρό ποσοστό των ρούχων της οικογένειας (8 – 11 %). Τα ρούχα που καταστρέφονται είναι κυρίως της Μάταμ που είναι και αυτή που έχει, με μεγάλη απόσταση από τους άλλους, την μεγαλύτερη ποσότητα και ποικιλία ρούχων.
- Προετοιμασία φαγητού (κυπριακό φαί για την οικογένεια, ρύζι για τον εαυτό της. Ευτυχώς οι Οικιακές Βοηθοί τρώνε σχεδόν μόνο ρύζι και όχι σχεδόν μόνο χαβιάρι ή αστακούς ή bon filet ή μπαρμπούνια).
- Ετοιμασία τραπεζιού.
- Συνοδεία παιδιών από το νηπιαγωγείο / σχολείο στο σπίτι (όχι πάντα).
- Σερβίρισμα φαγητού.
- Τάισμα παιδιών (Όχι όταν μπορούν να τρώνε μόνα τους. Σημειώνεται ότι τα παιδιά στην Κύπρο αργούν πολύ να μάθουν να τρώνε μόνα τους λόγω της νοοτροπίας της μάνας τους και ειδικά της γιαγιάς τους).
- Πλύσιμο πιάτων.
- Καθάρισμα κουζίνας (ξανά).
- Περιποίηση κήπου (ξεχόρτισμα, σκάλισμα κλπ). Το κούρεμα του γρασιδιού θεωρείται πολύπλοκη εργασία διότι γίνεται με μηχάνημα κι έτσι την κάνει ο Σερ.
- Διάφορες μικροδουλειές που γίνονται συνήθως το απόγευμα όπως καθάρισμα / μπογιάτισμα των παπουτσιών, λούσιμο του σκύλου, τοποθέτηση αντικειμένων στη θέση τους (κυρίως στα δωμάτια των

παιδιών), ράψιμο ρούχων / κουμπιών, μικροδουλειές στην κουζίνα κλπ.

- Βόλτα με τα παιδιά μέχρι το περίπτερο για να αγοράσουν σοκολάτες. Τα μεγάλα παιδιά ρωτούν συνήθως την Οικιακή Βοηθό αν θέλει να της πάρουν κι αυτής κάτι. Η απάντηση είναι "no thank you". Τα μοναδικά πράγματα που παίρνει η Οικιακή Βοηθός από το περίπτερο είναι γραμματόσημα και φάκελοι.
- Ετοιμασία / σερβίρισμα καφέ και γλυκισμάτων (αν υπάρχουν επισκέπτες το απόγευμα), πλύσιμο / συγύρισμα πιατικών, ξανά καθάρισμα της κουζίνας.
- Προετοιμασία βραδινού φαγητού – βλέπε διαδικασία γεύματος (ευτυχώς για την Οικιακή Βοηθό η τάση τα τελευταία χρόνια στην Κύπρο είναι το fast food, εξ' ου και τα απίστευτα ψηλά ποσοστά χοληστερόλης στα παιδιά). Αν η Μάταμ έχει ξένους για φαί (ο Σερ ουδέποτε έχει κόσμο για φαί, το γιατί δεν έχει σημασία), τότε η Οικιακή Βοηθός την έχει πουτσ.... Στα βραδινά πάρτυ των Μάταμς γίνεται αναφορά σε ξεχωριστό κεφάλαιο.
- Παιχνίδι με τα παιδιά (όχι πάντα).
- Ετοιμασία των παιδιών για το κρεβάτι.
- Όταν τα παιδιά κοιμηθούν, ρίξιμο μιας τελευταίας ματιάς στην κουζίνα.
- Σε περίπτωση που ο Σερ ή η Μάταμ ή και οι δυο κάθονται στην τηλεόραση τότε σερβίρισμα μπύρας, αναψυκτικών, νεσκαφέ, ξηρών καρπών, τσιπς, φρούτων, κλπ.
- Σε περίπτωση που στο βραδινό έλεγχό της η Μάταμ διαπιστώσει ότι κάτι δεν έχει γίνει σωστά, σύμφωνα με τις προσδοκίες της δηλαδή, ή δεν έχει γίνει καθόλου διότι η Οικιακή Βοηθός το έχει ξεχάσει ή έκανε πως το ξέχασε, τότε πρέπει να γίνει ή να ξαναγίνει το βράδι.

Οι πιο πάνω εργασίες είναι οι 'standard', οι γενικές / βασικές εργασίες. Συνήθως όμως οι περισσότερες Οικιακές Βοηθοί προσφέρουν και επιπρόσθετες υπηρεσίες όπως π.χ. καθάρισμα του μαγαζιού (αν υπάρχει), του σπιτιού των πεθερικών, καθάρισμα πισίνας (αν υπάρχει, που υπάρχει σε αρκετές περιπτώσεις), καθώς και διάφορες άλλες εργασίες. Σε ορισμένες περιπτώσεις η Οικιακή Βοηθός πληρώνεται έξτρα για τις εργασίες αυτές (καμιά δεκαριά λίρες).

Ορισμένες εργασίες στο σπίτι θεωρούνται πολύ εξειδικευμένες κι έτσι τις κάνει ή η Μάταμ ή ο Σερ. Τέτοιες εργασίες είναι η αλλαγή λάμπας (γλόμπου), φτιάξιμο πρίζας, γύρισμα αντένας, διάβασμα παραμυθιών στα παιδιά πριν κοιμηθούν (αν τα παιδιά είναι ακόμη μικρά), παροχή βοήθειας στα παιδιά σχολικής ηλικίας όταν κάνουν τα μαθήματα τους κλπ.

Υπάρχουν Μάταμς που αναγκάζουν τις Οικιακές Βοηθούς να εργάζονται χωρίς επιπρόσθετη αμοιβή και σε φιλενάδες τους, στη μάνα τους, στην πεθερά τους, στο κατάστημά τους, στη δουλειά του άντρα τους, στο μαγαζί κλπ.

Για λόγους που δεν μπορούν να εξηγηθούν βιολογικά οι Οικιακές Βοηθοί αντέχουν και κάνουν όλες αυτές τις εργασίες 6 φορές τη βδομάδα για 2 με 3 χρόνια. Άλλα είδη ζώων που έχουν την απαιτούμενη κράση και πιθανόν να άντεχαν μια τέτοια ταλαιπωρία είναι οι γάιδαροι, οι μούλες, οι καμήλες, οι ουραγκουτάγκοι, οι ινδικοί ελέφαντες, οι στρουθοκάμηλοι και οι ρινόκεροι.

Η σχέση με τη Μάταμ

Η σχέση μεταξύ Μάταμ και Οικιακής Βοηθού μπορεί να χαρακτηριστεί με τα ακόλουθα 20 επίθετα:

Αβάσταχτη, αφόρητη, αβίωτη, ανυπόφορη, παράξενη, παραθκιάνταλη, καταθλιπτική, προκλητική, εκνευριστική, μια σχέση που εν φελά, μια σχέση που εν γιουτά, μια σχέση πολλά παττάλησσα, μια σχέση ποθκιάντραπη, ανακατσιασμένη, νεκατσιασμένη, σαδομαζοχιστική, από κοινωνιολογικής πλευράς ταξική, από πολιτικής πλευράς φυλετική, από κοινωνικής πλευράς ενδιαφέρουσα, και από λογοτεχνικής πλευράς απερίγραπτη.

Μια Οικιακή Βοηθός από τη Σριλάνκα επιστρέφοντας στη χώρα της έγραψε στην πρώην Μάταμ της ότι τους μισούσε όλους και ότι για δυο χρόνια τους έφτυνε μέσα στο φαί. Σημειώνεται ότι στη Σριλάνκα το χειρότερο κακό που μπορεί κάποιος να κάνει σε κάποιο που μισά είναι να του ουρήσει μέσα στο φαί. Σ' αυτή την περίπτωση η Οικιακή Βοηθός έδειξε επιείκεια.

Άρα οι Μάταμς πρέπει να είναι προσεκτικές. Φυσικά η γεύση των φαγητών που μαγειρεύουν οι Οικιακές Βοηθοί είναι τόσο έντονη που είναι σχεδόν αδύνατο να μυριστεί κάποιος τυχόν φτύμα ή ούρα στο φαγητό. Εδώ ενδείκνυται χημική ανάλυση.

Η σχέση Οικιακής Βοηθού και Μάταμ είναι μια σχέση μίσους, έστω κι αν υπάρχουν πολλές Μάταμς και πολλές Οικιακές Βοηθοί που νομίζουν ότι οι μεν αγαπούν την Οικιακή Βοηθό τους και οι δε τη Μάταμ τους. Κατά βάθος όλες οι Οικιακές Βοηθοί μισούν όλες τις Μάταμς και όλες οι Μάταμς μισούν όλες τις Οικιακές Βοηθούς είτε το ξέρουν είτε όχι, δηλαδή συνειδητά ή ασυνείδητα, είτε το

θέλουν είτε όχι.

Οι Οικιακές Βοηθοί μισούν τις Μάταμς για πολλούς λόγους, κυρίως όμως για τέσσερεις:

α) επειδή εκ των πραγμάτων οι Μάταμς τις εκμεταλλεύονται (όλες οι Οικιακές Βοηθοί το ξέρουν αυτό ήδη πριν να έρθουν στην Κύπρο και το ξέρουν είτε από ένστικτο είτε λόγω ταξικής συνείδησης)

β) επειδή ζηλεύουν τη ζωή που κάνουν οι Μάταμς

γ) επειδή οι περισσότερες από τις κύπριες Μάταμς τις κακομεταχειρίζονται και

δ) επειδή οι Μάταμς είναι πιο άσπρες από αυτές.

Οι Μάταμς μισούν τις Οικιακές Βοηθούς για περισσότερους από τέσσερεις λόγους:

α) επειδή η ομαλή λειτουργία του νοικοκυριού και της οικογένειάς τους εξαρτάται από τις Οικιακές Βοηθούς

β) επειδή νοιώθουν το μίσος των Οικιακών Βοηθών προς αυτές

γ) επειδή τις βλέπουν σαν πηγή εξόδων, δηλ. αναγκαίο κακό

δ) επειδή έχουν συνεχώς την εντύπωση ότι οι Οικιακές Βοηθοί τους λένε πάντα ψέματα, εκμεταλλεύονται την "καλοσύνη" τους, έχουν στο μάτι τον άντρα τους κλπ.

ε) επειδή τα παιδιά τους είναι πιο συνδεδεμένα με τις Οικιακές Βοηθούς παρά μ' αυτές

και στ) επειδή τις έχουν συνεχώς στα πόδια τους.

Το μίσος των Οικιακών Βοηθών προς τις Μάταμς και οι μορφές εμφάνισής του είναι πάνω-κάτω σ' όλες τις περιπτώσεις το ίδιο. Λεν ψέματα, φτύνουν στα φαγητά, παραμελούν τα παιδιά, κάνουν φίλους χωρίς τη συγκατάθεση της Μάταμ, προσπαθούν να ξελογιάσουν τον Σερ, κατηγορούν τις Μάταμς παντού, δεν κάνουν τη δουλειά τους σωστά κλπ.

Το μίσος των Μάταμς προς τις Οικιακές Βοηθούς και οι

μορφές εμφάνισής του ποικίλουν και εξαρτώνται από την κοινωνική τάξη στην οποία ανήκει η Μάταμ. Αν δηλαδή η Μάταμ είναι μεγαλοαστή, αστή, μικροαστή (petit bourgois), μεγαλομεσαία, απλά μεσαία, μικρομεσαία, προλετάρια, δημόσιος υπάλληλος, νεόπλουτη, απλά πλούσια, αριστοκράτισσα, αρχοντοχωριάτισσα, απλά χωριάτισσα (στα κυπριακά: χωρκάτισσα, χωρκαθκιά ή χωρκαφκιά), Κατίνα κλπ.

Οι Μάταμς αποκαλούν τις Οικιακές Βοηθούς τους με τα ακόλουθα κοσμητικά επίθετα (αυτά που χρησιμοποιούνται πιο συχνά):

Παλαβή, τούτη, παλαβωμένη, ηλίθια, σταματημένη, αποβλακωμένη, βλάκισσα, βρωμισμένη, ξημαρισμένη, σουρτούκκα, χαζή, ψεύτισα, μαύρη, χτηνόν, αχάριστη, παραπόττισσα, πολλοπάητη, πουτάνα, (ουδέποτε όμως πουτανάκι) κλπ.

Όλες οι Οικιακοί Βοηθοί ονομάζονται από τις Μάταμς "Φιλιππινέζες", έστω και αν είναι από τη Σριλάνκα ή τις Ινδίες. (Οι άντρες των καμπαρέ αποκαλούν τις Φιλιππινέζες πουτάνες "πιττακομούτσουνες" ή ακόμη και "Bedford", λόγω του ότι έχουν “πλακουθκιανή “ μύτη.)

Οι Μάταμς που νομίζουν πως αγαπούν τις Οικιακές Βοηθούς τους τις στέλνουν στα επιμορφωτικά κέντρα για να μάθουν ελληνικά (για να μιλούν και στα παιδιά), τους πληρώνουν το ταξί τις Κυριακές όταν έχουν έξοδο, τους χαρίζουν τα ρούχα και τα παπούτσια που δε φορούν πλέον (έχω ακούσει για περιπτώσεις που μέχρι και βρακιά τάγκα έχουν δοθεί σε Οικιακή Βοηθό, σημειώνεται ότι οι Οικιακές Βοηθοί φοράνε τα πάντα που τους δίνει η Μάταμ τους), τις παίρνουν μαζί τους στις διακοπές (βλέπε ξεχωριστό κεφάλαιο), τους χαρίζουν παλιές τσάντες, τις αφήνουν να βγαίνουν τακτικά έξω, τις αφήνουν να καλούν φίλες τους το απόγευμα για τσάι, τις αφήνουν να

τρώνε ό,τι θέλουν, τους δίνουν ακόμα και αυτοκίνητο.

Οι Οικιακές Βοηθοί που κάνουν ότι αγαπούν τις Μάταμ τους, είναι υπάκουες, λένε ψέματα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατηγορούν τις Μάταμς μόνο στις φίλες τους, ποτέ όμως στις φίλες της Μάταμ, δεν παραπονιούνται, δεν κάνουν φίλο τον Σερ και δε λένε ποτέ όχι.

Βλέποντας τα πράγματα από μια άλλη σκοπιά οι Μάταμς χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες. Στις καλές, στις κακές και τις άσχημες. Μεταξύ των καλών Μάταμς υπάρχει ένας φαρισαϊκός ανταγωνισμός ποια είναι η καλύτερη, μεταξύ των κακών Μάταμς ένας ειλικρινής ανταγωνισμός ποια είναι η κάκιστη, μεταξύ των άσχημων Μάταμς δεν υπάρχει ανταγωνισμός ποια είναι η πιο άσχημη. Οι άσχημες Μάταμς ανταγωνίζονται με τις μη άσχημες ποια είναι η πιο ωραία.

Αν κάποιος ρωτήσει οποιαδήποτε Οικιακή Βοηθό από τη Σριλάνκα ή τις Φιλιππίνες τι πράγμα τους κάνει τη μεγαλύτερη εντύπωση από τη συμπεριφορά των Μάταμς στην Κύπρο θα πάρει πάντα την ίδια απάντηση. Το ότι φωνάζουν (κυπριακά: τσιριλλούν) συνέχεια, πράγμα που οι Οικιακές Βοηθοί δεν καταλάβουν. Κατά τις Οικιακές Βοηθούς οι Μάταμς φωνάζουν χωρίς να υπάρχει κανένας λόγος, αφού έχουν τον άντρα τους, το σπίτι τους, τη δουλειά τους, τα παιδιά τους, το αυτοκίνητό τους, Οικιακή Βοηθό, πάνε διακοπές, αγοράζουν ό,τι θέλουν.

Η σχέση με τον Σερ

Η σχέση της Οικιακής Βοηθού με τον Σερ είναι η πιο απλή σχέση που μπορεί να έχει μια Οικιακή Βοηθός στην Κύπρο. Η σχέση αυτή χαρακτηρίζεται από μια και για τα δυο μέρη ευχάριστη αδιαφορία και κατά βάθος συμπάθεια. Ο Σερ συμπαθεί την Οικιακή Βοηθό για τρεις λόγους:

α) διότι από τον καιρό που εμφανίστηκε η Οικιακή Βοηθός δεν είναι πλέον αυτός στο στόχαστρο της Μάταμ, οπόταν οι παρατηρήσεις, οι φωνές, οι προκλήσεις και οι διαταγές απευθύνονται τώρα προς αυτήν (ιδιαίτερα αισθητή γίνεται αυτή η αλλαγή προσανατολισμού όταν η Μάταμ έχει την περίοδο της και είναι για 7 – 8 μέρες έτοιμη να εκραγεί από "υπερευαισθησία".

β) διότι νοιώθει βαθιά κατανόηση για τη θέση της Οικιακής Βοηθού αφού κάποτε ήταν κι αυτός το αδύνατο μέλος της οικογένειας.

και γ) επειδή γενικά οι άντρες συμπαθούν όλες τις γυναίκες που τους θυμίζουν τη μάνα τους και η Οικιακή Βοηθός ως άτομο που ασχολείται με τα παιδιά, το σπίτι και το μαγείρεμα θυμίζει στον Σερ τη μάνα του, παρά τη διαφορά στο χρώμα και το γεγονός ότι η Οικιακή Βοηθός δεν είναι τόσο τριχωτή.

Και η Οικιακή Βοηθός συμπαθά τον Σερ, κι αυτή για τρεις λόγους:

α) επειδή νιώθει τη συμπάθειά του.

β) διότι η ύπαρξή του ως άτομο στο σπίτι την κάνει να νιώθει ασφάλεια

και γ) επειδή βλέπει πως κι αυτός γίνεται κατά καιρούς στόχος των υστερικών αντιδράσεων της Μάταμ, έτσι

αναπτύσσει ένα αίσθημα αλληλεγγύης προς αυτόν. (Όποιος έχει την εντύπωση ότι στην Κύπρο ισχύουν πατριαρχικές συνθήκες βλέπει τα πράγματα επιφανειακά.)

Έτσι η Οικιακή Βοηθός και ο Σερ παρόλο που δε μιλάνε πολύ μεταξύ τους, συνεννοούνται πολύ εύκολα και πολύ γρήγορα και δείχνουν κατανόηση ο ένας για τον άλλο. Αν η Οικιακή Βοηθός είναι εμφανίσιμη τότε νιώθουν και έλξη. Πάντα η Οικιακή Βοηθός ονειρευόταν έναν άντρα σαν τον Σερ και πάντα ο Σερ ονειρευόταν μια γυναίκα σαν την Οικιακή Βοηθό που να έχει τόσα κοινά με τη μάνα του.

Το καμάκι των Σερς προς τις Οικιακές Βοηθούς αρχίζει πάντοτε με τον ίδιο τρόπο. Κάποιο βράδυ που η Μάταμ είναι έξω με τις φιλενάδες της ο Σερ βάζει την Οικιακή Βοηθό να του κάνει μασάζ και ό,τι ήθελε προκύψει.

Στις περιπτώσεις που η σχέση μεταξύ Οικιακής Βοηθού και Σερ εξελίσσεται σε ερωτική τότε τα πράγματα αλλάζουν. Οι περισσότερες ερωτικές σχέσεις αυτού του είδους είναι με Φιλιππινέζες και όχι Σριλανκέζες Οικιακές Βοηθούς, καθότι οι Φιλιππινέζες είναι, όπως αναφέρεται και σε άλλο κεφάλαιο, κατά κανόνα πιο εμφανίσιμες και πιο τσαχπίνες από τις Σριλανκέζες.

Όταν εξελιχθεί μια τέτοια σχέση στο σπίτι η Μάταμ συνήθως δεν το παίρνει χαμπάρι επειδή δεν μπορεί να φανταστεί ότι ο σύζυγός της θα μπορούσε ποτέ να την απατήσει με μια Οικιακή Βοηθό (Οι περισσότερες γυναίκες δεν έχουν ιδέα τι εστί αντρική σεξουαλικότητα, όπως και οι περισσότεροι άντρες δεν έχουν ιδέα τι εστί γυναικεία σεξουαλικότητα).

Το τι συμβαίνει στις περιπτώσεις που το ανακαλύπτει η Μάταμ περιγράφεται σε άλλο κεφάλαιο.

Η σχέση με τα παιδιά

Οι Οικιακές Βοηθοί σχετίζονται κυρίως με τα ακόλουθα άτομα:

Με τη Μάταμ.
Με τον Σερ.
Με το φίλο τους (αν έχουν).
Με τους φίλους του φίλου τους.
Με τις φιλενάδες των φίλων του φίλου τους.
Με τους παππούδες.
Με τις γιαγιάδες.
Με τους άλλους συγγενείς της Μάταμ.
Με τους άλλους συγγενείς του Σερ.
Με τους γείτονες.
Με τους ταξιτζήδες που τις παίρνουν τις Κυριακές.
Με άλλες Οικιακές Βοηθούς.
Με τους φίλους άλλων Οικιακών Βοηθών.
Με τους φίλους των φίλων άλλων Οικιακών Βοηθών.
Με τις φιλενάδες της Μάταμ.
Με τους συζύγους των φιλενάδων της Μάταμ.
Με τους φίλους των φιλενάδων της Μάταμ.
Με τις φιλενάδες των συζύγων των φιλενάδων της Μάταμ.
Με τους φίλους του Σερ.
Με τις συζύγους των φίλων του Σερ.
Με τις φιλενάδες των φίλων του Σερ.
Με τους φίλους των συζύγων των φίλων του Σερ.
Με τον φίλο της Μάταμ.
Με τη σύζυγο του φίλου της Μάταμ.
Με τον φίλο της συζύγου του φίλου της Μάταμ.
Με την φιλενάδα του Σερ.

Με το σύζυγο της φιλενάδας του Σερ.
Με τη φιλενάδα του συζύγου της φιλενάδας του Σερ.
Με τα παιδιά.

Απ όλες τις πιο πάνω σχέσεις, η σχέση των Οικιακών Βοηθών με τα παιδιά είναι η πιο ευχάριστη. Τα παιδιά συνδέονται και αγαπούν τις Οικιακές Βοηθούς, με τις οποίες εκ των πραγμάτων περνούν περισσότερες ώρες απ' ό,τι περνούν με τη μάνα και τον πατέρα τους.

Η συμπεριφορά των παιδιών απέναντι στην Οικιακή Βοηθός είναι φυσιολογική, με την έννοια ότι συμπεριφέρονται αυθόρμητα και συναισθηματικά.

Τα περισσότερα παιδιά ηλικίας ενός έως τριών ετών φωνάζουν στην Οικιακή Βοηθό "μάμμα". Η Μάταμ θυμώνει στα παιδιά και τους λέει: "Άμπα τζαι ξανακούσω σε να της πεις μάμμα τζαι έν να σε ισκοτώσω, ...άκουσες; .....εγώ είμαι η μάμμα σου, ...εκατάλαβες; ...εγώ. .....Άτε να δούμεν πιόν, ...να μου φωνάζει της Φιλιππηνέζας μάμμα".

Τα παιδιά ακούν μεν, δεν καταλαβαίνουν δε και έτσι συνεχίζουν να φωνάζουν την Οικιακή Βοηθό "μάμμα". Η Μάταμ συζητά το μείζον αυτό πρόβλημα με τις φίλες της, όχι όμως με τον Σερ καθότι στις πλείστες των περιπτώσεων "he doesn't give a fucking shit" τι λένε τα παιδιά του στην Οικιακή Βοηθό και τι όχι.

Εάν τα παιδιά μεγαλώνουν με Οικιακή Βοηθό από πολύ μικρά τότε οι γλωσσικές τους γνώσεις είναι οι εξής:

- Αν η Οικιακή Βοηθός δεν μιλά καθόλου ελληνικά, μιλά πολύ λίγα ή καθόλου αγγλικά, τότε το παιδί μιλά μέτρια ελληνικά, πολύ λίγα ή καθόλου αγγλικά και καλά tagalog, sinhala ή tamil.
- Αν η Οικιακή Βοηθός δεν μιλά καθόλου ελληνικά και

μιλά καλά αγγλικά τότε το παιδί μιλά μέτρια ελληνικά, λίγα / μέτρια αγγλικά και λίγα tagalog, sinhala ή tamil.

Αν η Οικιακή Βοηθός μιλά λίγα ελληνικά και καλά αγγλικά τότε το παιδί μιλά μέτρια ελληνικά, λίγα / μέτρια αγγλικά και πολύ λίγα tagalog, sinhala ή tamil.

Τα αγγλικά που μαθαίνουν τα παιδιά είναι λανθασμένα και σε καμιά περίπτωση δεν υπάρχουν παιδιά που μαθαίνουν μια γλώσσα σωστά. Επιπλέον ό,τι γλώσσα κι αν μιλούν τη μιλούν με την προφορά της Οικιακής Βοηθού. Οι Μάταμς δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν αυτό το πρόβλημα, είναι όμως περήφανες που τα παιδιά τους είναι πολύγλωσσα.

Όταν η Οικιακή Βοηθός επιστρέψει στη χώρα της τα παιδιά, και ειδικά τα πολύ μικρά, είναι αφάνταστα στενοχωρημένα αφού χάνουν τη "μάμμα" τους. Υπάρχουν περιπτώσεις που μωρά έχουν αρρωστήσει όταν τα "εγκατέλειψε" η "μάμμα" τους.

Ορισμένα μεγάλα παιδιά, κυρίως έφηβοι, παραδειγματίζονται από τη μητέρα τους και συμπεριφέρονται στην Οικιακή Βοηθό ανάλογα. Δίνουν συνεχώς οδηγίες στην Οικιακή Βοηθό και της κάνουν παρατήρηση αν δουν ότι κάτι δε γίνεται "σωστά". Σε μια περίπτωση η εντεκάχρονη κόρη μιας Μάταμ δεν ήξερε πως να πει στην Οικιακή Βοηθό να της φέρει τις παντούφλες της και της φώναζε "παντούφλ, παντούφλ".

Τα παιδιά που αποκτούν σε τέτοια ηλικία νοοτροπία αφέντη έχουν σοβαρό πρόβλημα.

Σε παιδικά γενέθλια

Ένας άλλος θεσμός, εκτός από το super market, που δίνει την ευκαιρία στη Μάταμ να παίξει δημόσια το ρόλο της ως Μάταμ και να γνωστοποιήσει στην κοινωνία ότι είναι Μάταμ, ότι όντως έχει δηλαδή Οικιακή Βοηθό, είναι τα παιδικά γενέθλια. Μάταμς χωρίς παιδιά ή με παιδιά πέραν των 11 - 12 χρόνων δεν έχουν αυτή την ευκαιρία.

Δε θα αναλύσουμε από κοινωνιολογικής πλευράς τον τρόπο που οι Κύπριοι γιορτάζουν τα γενέθλια των παιδιών τους, θα προσπαθήσουμε όμως να περιγράψουμε αυτό το φαινόμενο σε σχέση με τις Οικιακές Βοηθούς.

Ένας άλλος βασικός λόγος που οι Μάταμς παίρνουν τις Οικιακές Βοηθούς μαζί τους σε παιδικά γενέθλια είναι για να προσέχουν τα κακομαθημένα τους (είναι αυτονόητο ότι τα καημένα τα παιδιά δε φταίνε που οι γονιοί τους τα κακομαθαίνουν).

Συνήθως σε τέτοιες εκδηλώσεις συμβαίνει το εξής: οι Μάταμς κάθονται όλες μαζί και τρώνε γλυκίσματα, πίνουν καφέ (Nescafe) ή coca cola/7 up (diet) και κουβεντιάζουν μεταξύ τους. Οι συζητήσεις μεταξύ των Μάταμς σε παιδικά γενέθλια περιορίζονται σε πολύ συγκεκριμένα θέματα (κουτσομπολιό, παράπονα για τις Οικιακές Βοηθούς, για τη δίαιτα που κάνουν, για ρούχα, για τα κατορθώματα των παιδιών τους).

Οι μανάδες που δεν είναι Μάταμς κουτσομπολεύουν και κατηγορούν τις Μάταμς, όχι επειδή είναι λόγω αρχών ενάντια στο θεσμό της Οικιακής Βοήθειας αλλά επειδή ζηλεύουν που αυτές δεν είναι Μάταμς. Η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών της Κύπρου μεταξύ 25 και 55 θέλει να είναι Μάταμ.

Σε ένα άλλο τραπέζι, κάπως απομακρυσμένο, κάθονται οι Οικιακές Βοηθοί και παρακολουθούν τα παιδιά, τα οποία τρέχουν πάνω κάτω, ουρλιάζουν, τσακώνονται, παίζουν. Ορισμένες Οικιακές Βοηθοί έχουν οδηγίες να είναι συνεχώς μαζί με τα παιδιά για να μην κτυπήσουν, έτσι τρέχουν κι αυτές πίσω από τα παιδιά (δεν ουρλιάζουν, δεν τσακώνονται, δεν παίζουν). Άλλες πάλι στέκουν κάπου κοντά έτοιμες να επέμβουν σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος να συμβεί κάτι στο παιδί που προσέχουν.

Όσο πιο ανέμελη η Μάταμ τόσο περισσότερο πρέπει να έχει ανοικτά τα μάτια της η Οικιακή Βοηθός. Φυσικά οι Οικιακές Βοηθοί δεν είναι σε θέση να εμποδίσουν ατυχήματα ούτε και έχουν τον έλεγχο της κατάστασης.

Αν το παιδί κτυπήσει η Μάταμ παθαίνει υστερία και ρίχνει όλο το φταίξιμο στην Οικιακή Βοηθό. Η παρατήρηση προς την Οικιακή Βοηθό γίνεται φυσικά δημοσίως για να δουν και οι άλλες Μάταμς πόσο η συγκεκριμένη μητέρα νοιάζεται για το παιδί της. Όσο μεγαλύτερες οι τύψεις της Μάταμ, τόσο πιο σφοδρή η παρατήρηση προς την Οικιακή Βοηθό.

Οι Μάταμς επιβάλουν στην Οικιακή Βοηθό να ντυθεί με τα καλύτερά της ρούχα στα παιδικά γενέθλια για να μη δοθεί η εντύπωση στις άλλες Μάταμς ότι είναι παραμελημένη (για το ντύσιμο των Οικιακών Βοηθών γίνεται αναφορά σε άλλο σημείο).

Οι Οικιακές Βοηθοί βοηθούν τα παιδιά να σερβιριστούν και να φάνε, αυτές σερβίρονται στο τέλος. Τις πρώτες φορές που οι Οικιακές Βοηθοί παρευρίσκονται σε παιδικά γενέθλια διερωτούνται για τη σπατάλη που γίνεται, μετά συνηθίζουν.

Στις διακοπές

Ορισμένες Μάταμς συνηθίζουν να παίρνουν τις Οικιακές Βοηθούς μαζί τους στις διακοπές, κυρίως όταν πάνε σε ελληνικό νησί ή παραθερίζουν στην Κύπρο το καλοκαίρι με παρέα. Οι λόγοι που οι Μάταμς "χρηματοδοτούν" τις "διακοπές" των Οικιακών Βοηθών είναι καθαρά πρακτικής παρά ανθρωπιστικής φύσεως, έστω και αν οι περισσότερες Μάταμς λένε "Εγώ την παίρνω μαζί μου και στις διακοπές για να κάνει κι αυτή κανένα ταξίδι η καημένη".

Στο ξενοδοχείο η Οικιακή Βοηθός μένει στο ίδιο δωμάτιο με τα παιδιά για να τα προσέχει το βράδι όταν η Μάταμ και ο Σερ βγουν έξω για να διασκεδάσουν. Αν πάνε νωρίς το βράδι έξω για φαί με τα παιδιά, αναγκαστικά παίρνουν και την Οικιακή Βοηθό μαζί τους.

Στην παραλία η Μάταμ κάθεται κάτω από την ομπρέλα και πίνει συνήθως καφέ (Nescafe) ή coca cola/7 up (diet), πασαλείβεται σε τακτά διαστήματα με λάδι για να μαυρίσει, φοράει γυαλιά του ήλιου μάρκας Calvin Klein, Nina Ricci, Ray Ban ή Ogli, διαβάζει περιοδικό (Σελίδες ή Όμικρον), δε μιλάει πολύ αν είναι με τον Σερ, αν είναι με φίλες της μιλάει συνέχεια, φοράει μεγάλο ψάθινο καπέλο, προσέχει τις κινήσεις της για να μην καταστραφεί το μανικιούρ / πεντικιούρ της, κάνει κάπου κάπου καμιά βουτιά και αλλάζει αμέσως μαγιό, απαντά το κινητό της τηλέφωνο, το οποίο παίζει συνεχώς, και κοιτάζει διακριτικά και αδιάφορα δεξιά κι αριστερά αν υπάρχουν γνωστές φάτσες στην παραλία.

Όταν η Μάταμ σηκωθεί από το κρεβατάκι για να πάει στο αποχωρητήριο ή στο μπαρ να παραγγείλει κάτι βάζει

ένα πολύχρωμο μαντήλι (παρεό) γύρω από τη μέση της για να μη φαίνεται η περιφέρειά της.

Η Οικιακή Βοηθός στέκεται συνήθως στον ήλιο ντυμένη κανονικά. Οι Σριλανκέζες φοράνε φορέματα ενώ οι Φιλιππινέζες κολάν (leggings), τα οποία από το 1991 και μετά δε φοριούνται από τις Μάταμς αφού δεν είναι πλέον της μόδας. Κάποτε βλέπεις και Οικιακές Βοηθούς με μαγιό, κυρίως Φιλιππινέζες. Ορισμένες Μάταμς ενοικιάζουν καρέκλα για την Οικιακή Βοηθό τους, ποτέ όμως, ή σχεδόν ποτέ, κρεβατάκι ή/ και ομπρέλα.

Εφοδιασμένες με ομπρέλα του ήλιου ή καπέλο (όχι ψάθινο) οι Οικιακές Βοηθοί προσέχουν να μην πνιγούν τα παιδιά. Αν ένα παιδί κινδυνεύει, η Οικιακή Βοηθός δεν μπορεί να το σώσει διότι συνήθως δεν ξέρει κολύμπι. Αυτό το γνωρίζει η Μάταμ, προσπαθεί όμως να μην το σκέφτεται. Η Μάταμ δε δίνει αντηλιακό στην Οικιακή Βοηθό πρώτον επειδή θεωρείται περιττό έξοδο και δεύτερο επειδή έχει την εντύπωση ότι τις "μαύρες" δεν τις επηρεάζει και τόσο ο ήλιος.

Έχω ακούσει για μία περίπτωση που μια νεαρή Οικιακή Βοηθός στεκόταν μέσα στο νερό και πρόσεχε ένα παιδί σε μια παραλία στην Αγία Νάπα (παραλιακό θέρετρο πολύ αγαπητό στις Μάταμ της Λευκωσίας) ντυμένη με ένα κίτρινο λουλλουδοτό φόρεμα, με ομπρέλα του ήλιου στο χέρι και ένα τροχό (φουσκωμένο εσωτερικό ρόδας αυτοκινήτου) γύρω από τη μέση της. Υπάρχουν πολλές τέτοιες κωμικοτραγικές σκηνές στις παραλίες της Αγίας Νάπας και του Πρωταρά.

Τα πιο πάνω ισχύουν και στην παραλία και στην πισίνα. Όταν το παιδί είναι στη μικρή πισίνα η Οικιακή Βοηθός μπορεί να καθίσει και να βάλει τα πόδια της μέσα στο νερό. Στις μεγάλες πισίνες που κολυμπούν και Μάταμς δεν αρέσει σε κανένα αυτή η συνήθεια διότι κατά την

αντίληψη των Μάταμς τα πόδια των Οικιακών Βοηθών είναι βρώμικα.

Αν η οικογένεια δε μένει σε ξενοδοχείο αλλά σε διαμέρισμα τότε η Οικιακή Βοηθός περνάει τις διακοπές της καθαρίζοντας, πλένοντας, μαγειρεύοντας και προσέχοντας ταυτόχρονα και τα παιδιά. Αν οι διακοπές είναι στο βουνό, η κατάσταση είναι καλύτερη παρόλο που και εκεί δεν μπορεί να γίνει λόγος για "διακοπές" όσον αφορά την Οικιακή Βοηθό.

Ορισμένες Μάταμς παίρνουν τις Οικιακές Βοηθούς τους ακόμη και στο εξωτερικό για "διακοπές". Ποιος μπορεί λοιπόν να ισχυριστεί ότι αυτές οι Μάταμς δεν αγαπούν τις Οικιακές Βοηθούς τους;

Όταν η Μάταμ έχει πάρτυ

Συνήθως μια φορά το μήνα ή και περισσότερες οι Μάταμς καλούν κόσμο στο σπίτι για φαί. Δε θα ασχοληθούμε με τις προσκλήσεις 2 με 6 ατόμων ή με τα πάρτυ στα οποία δεν προσφέρεται φαί (καρναβαλίστικα, χορευτικά, κοκτέιλ κλπ.) καθότι αυτά αποτελούν εξαίρεση αλλά με τα πάρτυ που η Μάταμ καλεί 10 – 30 άτομα για φαί. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο Σερ ουδέποτε καλεί άτομα για φαί. Τα κοινωνικά, οι δημόσιες σχέσεις, οι διάφορες επαγγελματικές / προσωπικές υποχρεώσεις και η "εξόφλησή" τους είναι καθαρά ευθύνη της Μάταμ.

Τα πάρτυ αυτά αρχίζουν στις 21.00. Οι πρώτοι ξένοι έρχονται στις 21.30. Μέχρι να έρθουν και οι τελευταίοι γίνεται 10.30 ή 11.00 μ.μ. (θεωρείται chic να έρθεις τελευταίος), οπόταν κρυώνουν τα φαγητά και ανοίγει επίσημα το μπουφέ. Στα πάρτυ αυτά των Μάταμς το φαί σερβίρεται πάντα σε μπουφέ.

Οι ποσότητες τροφίμων που τοποθετούνται στο τραπέζι είναι περίπου πενταπλάσιες ως εξαπλάσιες από ό,τι θα μπορούσαν στην καλύτερη περίπτωση να καταναλώσουν οι καλεσμένοι.

Η σπατάλη αυτή έχει δυο λόγους α) η Μάταμ δεν είναι σε θέση να υπολογίσει σωστά τις αναγκαίες ποσότητες και β) η αφθονία, άσκοπη ή μη, είναι δείγμα ευμάρειας (το φαινόμενο αυτό το συναντούμε σ' όλους τους ανατολίτες).

Υπεύθυνη για την προετοιμασία, το μαγείρεμα, το σερβίρισμα, το συγύρισμα, το πλύσιμο των πιάτων / κατσαρολών / τηγανιών κλπ. είναι η Οικιακή Βοηθός, η οποία στέκει στην κουζίνα από το πρωί, παραμελώντας για μια μέρα τις κανονικές της εργασίες (η Μάταμ κρατά

σε τέτοιες περιπτώσεις μια πολύ γενναιόδωρη στάση), και ετοιμάζει τα περί του πάρτυ, φυσικά υπό την καθοδήγηση, επίβλεψη, επιστασία και αρχηγία της Μάταμ.

Το 90 % των φαγητών το μαγειρεύει ή το προετοιμάζει η Οικιακή Βοηθός. Το 90 % των ιδεών σχετικά με το τι και πώς θα πρέπει να προετοιμαστεί το έχει η Μάταμ. Περισσότερα από τα μισά φαγητά είναι από τη χώρα της Οικιακής Βοηθού. Το τι curry έχουν καταναλώσει οι Κύπριοι μικρό- / μεγάλο-μεσαίοι τα τελευταία χρόνια δεν μπορεί να υπολογιστεί.

Η Μάταμ κάνει συνήθως ένα φαί ή μια σαλάτα ή μια κρέμα ή ένα φαί ή μια σαλάτα και μια κρέμα, ενώ τα υπόλοιπα τα ετοιμάζει η μάνα της ή η πεθερά της. Άτομα που πάσχουν από γαστρίτιδα, παγκρεατίτιδα και αλλεργίες αναγκαστικά υποφέρουν σε τέτοια πάρτυ ή μένουν νηστικά.

Συνήθως υπάρχει και ένα απίστευτα καυτερό φαγητό, το οποίο αποτελείται από 96.3 % κόκκινο πιπέρι και 3.7 % κάτι άλλο. Το φαγητό αυτό έχει και θρησκευτικό περιεχόμενο καθότι δίνει μια γεύση του τι εστί κόλαση. Όταν κάποιος, θέλοντας να κάνει τον έξυπνο ή από ντροπή, φάει περισσότερο από ένα κουτάλι από αυτού του είδους τα παρασκευάσματα, καταστρέφονται εν μέρει οι γευστικοί του αδένες και χάνει τη γεύση του για 3 – 4 βδομάδες. Η επανάληψη αυτού του βασανιστηρίου για 4 – 5 συνεχόμενες φορές μέσα σε διάστημα 6 μηνών μπορεί να προκαλέσει ακόμη και μόνιμη απώλεια της γεύσης ή, κι αυτό συμβαίνει ευτυχώς σε σπάνιες περιπτώσεις, τραυλισμό.

Ουδέποτε συναντά κανείς καθαρά κυπριακή κουζίνα, φαγητά ή γλυκά, σε τέτοια μπουφέ (π.χ. μουτζέντρα, τραχανά, κολοκάσι με τον σχιοίρο, πισιήες, πίτταν του Αγίου Φανουρίου κλπ.). Αν ένα φαγητό δεν είναι από τις

Φιλιππίνες ή τη Σρι Λάνκα, είναι ιταλικό (από βιβλίο μαγειρικής).

Τα συγχαρητήρια για το καταπληκτικό φαί τα εισπράττει φυσικά η Μάταμ.

Όταν κτυπά η πόρτα ανοίγει ο Σερ ή η Μάταμ. Η Οικιακή Βοηθός είναι κάπου στην κουζίνα και δικαιούται να κάνει πολύ διακριτικές εμφανίσεις μόνο όταν της δοθεί σύνθημα από τη Μάταμ. Οι ξένοι βάζουν τα παλτά, τις τσάντες και τις ομπρέλες τους στο δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού (τοποθετούνται χωρίς τάξη στο κρεβάτι το ένα πάνω στο άλλο). Έτσι το δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού πρέπει να είναι συγυρισμένο τη μέρα του πάρτυ.

Οι γυναίκες προσκεκλημένες, οι περισσότερες από τις οποίες είναι κι αυτές Μάταμς, φοράνε στη συντριπτική τους πλειοψηφία μαύρα. Το γιατί είναι ανεξήγητο. Αν φοράνε παντελόνι, είναι τόσο στενό που ο κάθε άντρας μπορεί να ξεχωρίσει τις γραμμές του τάγκα βρακιού που φοράνε. Αν φοράνε φούστα ή φόρεμα (συνήθως φόρεμα), είναι κι αυτό τόσο στενό που και πάλι ο κάθε άντρας μπορεί να ξεχωρίσει τις γραμμές του τάγκα που φοράνε (Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται ΟΓΒ και σημαίνει Ορατή Γραμμή Βρακιού).

Το ντύσιμο των αντρών είναι άχρουν και άοσμο. Ένα αναρό παντελόνι και ένα πουκάμισο, τα χρώματα των οποίων ούτε ταιριάζουν ούτε δεν ταιριάζουν μεταξύ τους. Αφήνουν πάντα το πρώτο κουμπί του πουκαμίσου τους ανοιχτό. Οι πιο κομπλεξικοί από αυτούς φοράνε και γραβάτα. Το καλοκαίρι μάλιστα φοράνε και γραβάτα με κοντομάνικο πουκάμισο, πράγμα το οποίο αποτελεί σχήμα οξύμωρο. Είναι σαν να φοράς σάνταλα με κάλτσες. Το κοντομάνικο πουκάμισο με γραβάτα είναι βρετανικό φαινόμενο, τα σάνταλα με κάλτσες γερμανικό.

Όταν οι άντρες μπαίνουν στο σπίτι που είναι το πάρτι

έχουν πάντα το δεξί χέρι στην τσέπη του παντελονιού τους. Σίγουρα όχι λόγω αμηχανίας ούτε επειδή δεν ξέρουν που να βάλουν το δεξί τους χέρι. Η σύγχρονη κοινωνιολογία δεν έχει εξηγήσει ακόμη αυτό το μυστηριώδες φαινόμενο. Έχω ακούσει ότι Αμερικανοί κοινωνιολόγοι άρχισαν πρόσφατα σχετικά πειράματα με ουραγκουτάγκους, με σκοπό να βρούνε κάποια εξήγηση, χωρίς όμως αποτέλεσμα μέχρι σήμερα. Δεν ξέρω αν αυτό αληθεύει.

Πολύ γρήγορα δημιουργούνται δυο ομάδες ή δυο πτέρυγες προσκεκλημένων οι οποίες κάθονται ξεχωριστά η μια από την άλλη. Στη μια ομάδα / πτέρυγα ανήκουν όλες οι γυναίκες (που και που και κανένας ξεκάρφωτος άντρας) και στην άλλη ομάδα / πτέρυγα όλοι οι άντρες. Μέσα-μέσα πάει και κανένας άντρας στις γυναίκες και καμιά γυναίκα στους άντρες. Μεικτές ομάδες είναι σπάνιες, υπάρχουν όμως, συνήθως όταν οι χώροι δεν προσφέρονται για τη δημιουργία δυο ομάδων.

Η Οικιακή Βοηθός δεν πάει ούτε στη μια ούτε στην άλλη ομάδα. Σερβίρεται τελευταία και τρώει μόνη στην κουζίνα. Καμιά φορά μπορεί να τη φωνάξει κανένας ξένος να κάτσει μαζί τους, η Οικιακή Βοηθός όμως δεν το κάνει ποτέ διότι ξέρει πολύ καλά πια είναι η θέση της στις εκδηλώσεις αυτές.

Όλοι οι ξένοι είναι πολύ ευγενικοί μαζί της, ορισμένοι μάλιστα πέραν του δέοντος, είτε επειδή τη συμπαθούν είτε για να δείξουν πως δεν είναι ρατσιστές είτε επειδή νιώθουν άβολα. Η μεγαλύτερη συμπάθεια προέρχεται από τους άντρες. Στη δεύτερη θέση βρίσκονται οι γυναίκες που δεν είναι Μάταμς και στην τρίτη θέση οι "καλές" Μάταμς.

Ενώ όλοι οι παρευρισκόμενοι τρώνε στο σαλόνι ή / και στην τραπεζαρία, η Οικιακή Βοηθός τρώει μόνη της στην

κουζίνα αφού φάνε όλοι οι ξένοι. Ορισμένες Μάταμς αφήνουν τις Οικιακές Βοηθούς τους να τρώνε μαζί με τους ξένους, περισσότερο για show παρά από ανθρωπισμό.

Οι Οικιακές Βοηθοί μισούν αυτά τα πάρτυ όπως και τα παιδικά γενέθλια για λόγους που δε χρειάζονται εξήγηση.

Η "συνεργασία" τελειώνει

Η συνεργασία μεταξύ Μάταμ και Οικιακής Βοηθού τελειώνει όταν:

α) λήξει το συμβόλαιο εργοδότησης μετά από δυο ή τρία χρόνια

β) όταν η Οικιακή Βοηθός φύγει πριν τη λήξη του συμβολαίου είτε επειδή δεν άντεξε την πολλή δουλειά είτε επειδή δεν άντεξε το να είναι μακριά από την οικογένεια της είτε για άλλους λόγους

γ) όταν η Μάταμ διώξει την Οικιακή Βοηθό πριν τη λήξη του συμβολαίου είτε επειδή κλαίει συνέχεια είτε επειδή δεν τη συμπαθεί, είτε επειδή την έπιασε να κλέβει είτε επειδή λέει ψέματα είτε επειδή "έκαμε φίλο" είτε επειδή δεν της κάνει γενικά είτε επειδή νομίζει πως κάτι ψήνεται με τον Σερ είτε για οποιουσδήποτε άλλους λόγους.

Αν ισχύει το α) και το γ) το εισιτήριο επιστροφής πρέπει να το πληρώσει η Μάταμ, αν ισχύει το β) η Οικιακή Βοηθός, αν έχει λεφτά φυσικά. Στις πλείστες των περιπτώσεων το εισιτήριο το πληρώνει η Μάταμ όπως και να έχουν τα πράγματα με το σκεφτικό "να πάει έσσω της να τελειώνουμεν" ή "να πάει ποτζιεί που ήρτεν να τελειώνουμεν" ή ακόμα, "να πάει στ' ανάθθεμαν να τελειώνουμεν".

Το συμβόλαιο λήγει

Αν η Οικιακή Βοηθός φύγει όταν λήξει το συμβόλαιο της και η Μάταμ ήταν ευχαριστημένη μαζί της και αντίθετα, τότε όλα καλά και άγια. Εδώ ακολουθείται το εξής σενάριο:

Η Μάταμ αρχίζει τα κλάματα μήνες πριν τη μέρα που θα

φύγει η Οικιακή Βοηθός. Λέει στις φιλενάδες της πόσο την αγαπούν και πως στην περίπτωση τους δεν πρόκειται για Οικιακή Βοηθό αλλά για μέλος της οικογένειας. Οι φίλες της Μάταμ συμφωνούν και λένε ότι είναι πολύ άσχημο για τα παιδιά να αλλάζουν συνεχώς "Φιλιππινέζα". Η Μάταμ συμφωνεί μαζί τους και αγωνιά αν θα πετύχουν και την επόμενη Οικιακή Βοηθό.

Η Οικιακή Βοηθός αρχίζει και αυτή μήνες πριν να φύγει να κάνει πως κλαίει. Στην πραγματικότητα είναι πολύ χαρούμενη που όλα τελειώνουν, που θα πάει επιτέλους στο σπίτι της, που θα σταματήσει να λέει Μάταμ και Σερ και που θα γίνει επιτέλους κύριος του εαυτού της.

Τα παιδιά δεν καταλαβαίνουν τι γίνεται και ο Σερ δε θέλει να έχει καμία σχέση με το όλο θέμα. Αυτό που τον απασχολεί είναι το ότι το θέατρο θα ξαναρχίσει πάλι από την αρχή όταν η Οικιακή Βοηθός φύγει και η Μάταμ αρχίσει εκ νέου τη διαδικασία εξεύρεσης της επόμενης "Φιλιππινέζας".

Τη μέρα της επιστροφής όλη η οικογένεια συνοδεύει την Οικιακή Βοηθό στο αεροδρόμιο. Μικροί και μεγάλοι κλαίνε. Η Οικιακή Βοηθός προσκαλεί τη Μάταμ με την οικογένειά της να έρθουν στη χώρα της να τους φιλοξενήσει. Η Μάταμ υπόσχεται στην Οικιακή Βοηθό ότι θα την επισκεφτούν οπωσδήποτε. Η Οικιακή Βοηθός σκέφτεται στη γλώσσα της "έσιει χάζιν να το κάμουν" ή "μα εν δυνατόν νάρτουν;" Ευτυχώς οι Μάταμς ουδέποτε επισκέπτονται τις Οικιακές Βοηθούς στη χώρα τους.

Η Οικιακή Βοηθός φεύγει πριν να λήξει το συμβόλαιο

Αμέτρητες είναι οι περιπτώσεις που οι Οικιακές Βοηθοί αφήνουν τις Μάταμς στα κρύα του λουτρού. Στις πλείστες των περιπτώσεων οι Οικιακές Βοηθοί δεν προειδοποιούν

έγκαιρα τις Μάταμς ότι θα φύγουν και οι Μάταμς μένουν χωρίς Οικιακή Βοηθό για βδομάδες ή ακόμη και για μήνες, πράγμα που αναστατώνει εντελώς τη ζωή στο σπίτι.

Οι λόγοι που οι Οικιακές Βοηθοί δεν προειδοποιούν τις Μάταμς είναι δυο:

α) επειδή φοβούνται μήπως η Μάταμ τις τιμωρήσει και τους κάνει το βίο αβίωτο μέχρι να φύγουν

και β) επειδή στις πλείστες των περιπτώσεων οι δικαιολογίες που βρίσκουν είναι ότι έγινε κάτι το απρόοπτο (πέθανε κάποιος συγγενής τους, αρρώστησε η κόρη τους ή ο γιος τους κλπ.) το οποίο φυσικά δεν μπορεί να ανακοινωθεί πριν να γίνει.

Οι περιπτώσεις που η Οικιακή Βοηθός φεύγει χωρίς προειδοποίηση αποτελούν το χειρότερο πράγμα που θα μπορούσε να συμβεί σε μια Μάταμ.

Η Μάταμ διώχνει την Οικιακή Βοηθό

Σε αρκετές περιπτώσεις οι Μάταμς διώχνουν ή ακόμα "διαολοστέλνουν" τις Οικιακές Βοηθούς πριν τη λήξη του συμβολαίου για διάφορους λόγους, όπως αναφέρεται και πιο πάνω. Και η Μάταμ δεν προειδοποιεί συνήθως έγκαιρα την Οικιακή Βοηθό για δυο λόγους:

α) επειδή φοβάται μήπως η Οικιακή Βοηθός την εκδικηθεί με τον ένα ή άλλο τρόπο

β) επειδή δε θέλει να πέσει η απόδοσή της μέχρι να πάει στο καλό.

Όταν η Οικιακή Βοηθός ακούσει ότι πρέπει να φύγει είναι πολύ αργά για αντιδράσεις. Μια Οικιακή Βοηθός από τη Σριλάνκα μου εξιστόρησε το άδικο διώξιμο μιας φιλενάδας της ως εξής:

"My friend madam no gut. Madam say my friend you go now shopping, friend say madam why I go now shopping?

Today no go shopping. Friend go shopping, after come home, madam say you go now Srilanka. Friend say why go Srilanka? Madam say airplane go two hour, now you take luggage, Sir bring you Larnaca. Friend cry very much, say madam why I go? Madam say nothing, go room and close door. Friend cry very much. Why madam like this? Friend work one year very nice. After go home like dog? Friend no dog."

Σε μια άλλη περίπτωση η Μάταμ έδειρε την Οικιακή Βοηθό της και την έβγαλε έξω με τα πράγματά της. Εδώ ορισμένες Μάταμς που διαβάζουν το κείμενο αυτό σκέφτονται: "να δούμεν τζαι τούτη ήνταν που θα της έκαμεν" ή "καλά να της κάμει" ή "τούτες έτσι θέλουν" κλπ.

Υπάρχουν Μάταμς που αλλάζουν πιο συχνά Οικιακές Βοηθούς απ' ό,τι ο άντρας τους πουκάμισα. Ξέρω μια περίπτωση που μια Μάταμ άλλαξε μέσα σε πέντε μήνες τέσσερεις Οικιακές Βοηθούς. Υπάρχουν Μάταμς που όσο και να ψάξουν δεν πρόκειται να βρουν Οικιακή Βοηθό που να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τους. Το ενδιαφέρον είναι ότι δε θέλουν να το παραδεχτούν και να βάλουν νερό στο κρασί τους και έτσι ταλαιπωρούνται συνέχεια, ξοδεύουν λεφτά άδικα και κατηγορούν συνεχώς τις Οικιακές Βοηθούς ζητώντας κατανόηση από τους φίλους και γνωστούς τους.

Όπως και να έχουν τα πράγματα ανεξάρτητα του πώς και γιατί τελειώνει η "συνεργασία" μεταξύ Μάταμ και Οικιακής Βοηθού, τη νύφη την πληρώνουν τα παιδιά, ανάλογα φυσικά με το πόσο συνδέθηκαν με την Οικιακή Βοηθό κι αυτό δε χρειάζεται να είναι κανείς ψυχολόγος για να το καταλάβει.

30 ενδιαφέρουσες περιπτώσεις

Σ'αυτό το κεφάλαιο θα δούμε 30 περιπτώσεις οι οποίες θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε καλύτερα το παράλογο και κωμικοτραγικό της όλης "συνεργασίας" μεταξύ Μάταμς και Οικιακών Βοηθών. Σημειώνεται ότι τα παραδείγματα αυτά είναι πραγματικά όσο κι αν φαίνονται απίστευτα σε ορισμένους.

Περίπτωση 1

Ορισμένες Μάταμς αναγκάζουν τις Οικιακές Βοηθούς τους να λούζονται 2 με 3 φορές τη μέρα για να μη βρωμούν. Άλλες πάλι τους απαγορεύουν να λούζονται κάθε μέρα για να μη γίνεται σπατάλη νερού. Σε μια περίπτωση η Μάταμ δεν επέτρεπε στην Οικιακή Βοηθό της να χρησιμοποιεί το μπάνιο και έτσι η Οικιακή Βοηθός λουζόταν στο μπαλκόνι με τα ρούχα και χρησιμοποιώντας ένα κουβά με νερό και λίγο σαπούνι.

Περίπτωση 2

Άλλες πάλι δεν επιτρέπουν στην Οικιακή Βοηθό τους να πλένει τα ρούχα της μαζί με τα ρούχα της οικογένειας επειδή νομίζουν ότι είναι ιδιαίτερα βρώμικα, έτσι η Οικιακή Βοηθός πλένει τα ρούχα της ξεχωριστά.

Περίπτωση 3

Πολλές Μάταμς απαγορεύουν στις Οικιακές Βοηθούς τους να μαγειρεύουν φαγητά από τη χώρα τους επειδή δεν αρέσουν στην οικογένειά τους και επειδή νομίζουν ότι όταν κάποιος τρώει τέτοια φαγητά βρωμάει το δέρμα του. Όταν έχουν ξένους όμως, τότε επιβάλλουν στις Οικιακές

Βοηθούς τους να μαγειρεύουν φαγητά από τη χώρα τους (δεν πειράζει αν το δέρμα των καλεσμένων βρωμίσει, ας βρωμίσει).

Περίπτωση 4

Μια Οικιακή Βοηθός τύλιξε το ψητό της Κυριακής σε εφημερίδα αντί σε ασημόχαρτο για να κάνει οικονομία με αποτέλεσμα να βγουν τα γράμματα πάνω στο κοτόπουλο. Μια άλλη στόλισε όλα τα ράφια της κουζίνας με εφημερίδες για να κάνει έκπληξη στη Μάταμ. Η Μάταμ όντως εκπλάγηκε. Σε μια άλλη περίπτωση η Οικιακή Βοηθός από τη Σριλάνκα τύλιξε το ψητό της Κυριακής σε φύλλο μπανανιάς που έκοψε από τον κήπο αφού στη Σριλάνκα έτσι κάνουν.

Περίπτωση 5

Οι περισσότερες Οικιακές Βοηθοί λένε συνεχώς ψέματα πρώτον επειδή φοβούνται τις Μάταμς και δεύτερο για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους. Τηλεφωνούν στη χώρα τους από το τηλέφωνο του σπιτιού, κάνουν πως λιποθυμούν για να μην κάνουν δουλειές, λένε πως πέθανε η μητέρα τους για να πάνε διακοπές στο σπίτι τους, κάνουν εικονικούς γάμους για να μείνουν στην Κύπρο, αλλάζουν όνομα και κόμμωση για να ξανάρθουν στην Κύπρο κλπ.

Περίπτωση 6

Κάποια Οικιακή Βοηθό την έφερε η Μάταμ της στην Κύπρο για να προσέχει τέσσερεις σκύλους (τάισμα, λούσιμο, χτένισμα, βόλτα κλπ.) σε ένα διαμέρισμα. Επιπλέον η Οικιακής Βοηθός πρέπει να χτενίζει τη Μάταμ κάθε μέρα και να της κόβει τα νύχια τουλάχιστο μία φορά την βδομάδα.

Περίπτωση 7

Μια Οικιακή Βοηθός υποχρεώθηκε να λάβει μέρος στην καρναβαλίστικη παρέλαση. Ο ρόλος της ήταν να σπρώχνει το καροτσάκι μέσα στο οποίο καθόταν η κόρη της Μάταμ ντυμένη πριγκίπισσα. Η Οικιακή Βοηθός ήταν ντυμένη κανονικά.

Περίπτωση 8

Μια Μάταμ έκανε τροχάδην στην παραλία ντυμένη αναλόγως. Πίσω της έτρεχε και η Οικιακή Βοηθός της ντυμένη κανονικά κρατώντας μια φιάλη με νερό για να πίνει η Μάταμ όταν διψάσει.

Περίπτωση 9

Ορισμένες Οικιακές Βοηθοί παίρνουν το ρόλο της οικοδέσποινας πολύ στα σοβαρά και γίνονται κέρβεροι. Υπάρχουν περιπτώσεις που χωρίς την άδεια της Οικιακής Βοηθού η Μάταμ δεν μπορεί να κάνει τίποτα στο σπίτι. Σε μια περίπτωση η Οικιακή Βοηθός δεν επέτρεπε στη Μάταμ να βάλει τα χαλιά στο σπίτι μέχρι που να χειμωνιάσει. Σε μια άλλη περίπτωση ο Σερ ήταν υποχρεωμένος να παίρνει τηλέφωνο την Οικιακή Βοηθό και να της λέει πού είναι ή ότι έφτασε εκεί που ήθελε να πάει για να μην ανησυχεί.

Περίπτωση 10

Όλες οι Φιλιππινέζες και οι Σριλανκέζες δεν μπορούν να ξεχωρίσουν εύκολα την αλλαγή του καιρού λόγω του ότι στη χώρα τους το κλίμα είναι τροπικό. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι φοράνε χειμώνα καλοκαίρι παντόφλες. Ορισμένες κυκλοφορούν στο σπίτι πάντα ξυπόλητες. Αυτό είναι ένα σοβαρότατο πρόβλημα επειδή ντύνουν τα παιδιά σύμφωνα με τη δική τους αντίληψη περί καιρού.

Περίπτωση 11

Σε μια άλλη περίπτωση η Οικιακή Βοηθός έσκασε στα γέλια όταν η Μάταμ της προσπαθούσε να της εξηγήσει ότι το πρωί, αφού η Μάταμ βγάλει τις πυτζάμες ή το νυχτικό, αυτή θα πρέπει να τα βάζει κάτω από το μαξιλάρι πριν στρώσει τα κρεβάτια. Η Μάταμ την κοιτούσε απορημένη αφού δεν μπορούσε να καταλάβει ποιο ήταν το αστείο στην υπόθεση. Μετά η Οικιακή Βοηθός της εξήγησε ότι το θεωρούσε πολύ αστείο να έχεις άλλα ρούχα για τη μέρα και άλλα για το κρεβάτι.

Περίπτωση 12

Κάποιος πήρε το Σριλανκέζο Οικιακό Βοηθό του τα μεσάνυχτα στα βουνά και τον άφησε εκεί για να του προσέχει τον τόπο που διάλεξε για το κυνήγι μέχρι να πάει ο ίδιος η ώρα 5.00 το πρωί.

Περίπτωση 13

Μια Οικιακή Βοηθός ανάλαβε να κόψει ένα μεγάλο δέντρο στην αυλή του σπιτιού με τη δεντροκοπτική μηχανή του Σερ για λιγότερα λεφτά απ' ό,τι ζητούσε κάποιος κηπουρός από τον οποίο ο Σερ ζήτησε προσφορά. Την ώρα που η Οικιακή Βοηθός έκοβε το δέντρο η Μάταμ και ο Σερ ήταν στο μαγαζί τους. Κάποια στιγμή κτύπησε το τηλέφωνο. Ήταν η Οικιακή Βοηθός η οποία είπε "madam sorry but big problem". Η Μάταμ έσπευσε αμέσως στο σπίτι και δεν πίστευε στα μάτια στης. Το δέντρο είχε καταπλακώσει την τζαμαρία της γειτόνισσας, με την οποία η Μάταμ ήταν συνεχώς στα μαχαίρια.

Περίπτωση 14

Κάποιος πηγαίνοντας στην παρέλαση με το αυτοκίνητο έβαλε την Οικιακή Βοηθό να κάτσει στο πίσω κάθισμα

του αυτοκινήτου του για να κρατά με τα δυο χέρια έξω από το παράθυρο τον ιστό της σημαίας.

Περίπτωση 15

Σε πολλές περιπτώσεις όταν το όνομα της Οικιακής Βοηθού είναι τέτοιο που δεν μπορεί να το προφέρει κανείς χωρίς να μπουρδουκλωθεί για τα καλά η γλώσσα του, π.χ. Kalyznawathie Siymbalapitiyage (αυτό ισχύει συνήθως για τις Οικιακές Βοηθούς από τη Σριλάνκα, οι Οικιακές Βοηθοί από τις Φιλιππίνες έχουν πιο απλά ονόματα), της δίνουν ελληνικό όνομα. Σε μια περίπτωση μια Μάταμ φωνάζει την Οικιακή Βοηθό της Ροδούλλα (Το πραγματικό της όνομα είναι Rose).

Περίπτωση 16

Μια Οικιακή Βοηθός από τη Σριλάνκα αποφάσισε πριν φύγει να κλέψει τα χρυσαφικά της Μάταμ της. Έκανε λοιπόν πριν φύγει για το αεροδρόμιο ένα γλύκισμα για να πάρει μαζί της και έβαλε μέσα τα κοσμήματα της Μάταμ. Κατά κακή της τύχη όμως ξέχασε το γλύκισμα. Όταν η Μάταμ αποφάσισε να το κόψει την άλλη μέρα βρήκε μέσα τα χρυσαφικά της.

Περίπτωση 17

Οι Οικιακές Βοηθοί από τη Σριλάνκα διερωτούνται γιατί φιλιούνται οι φίλοι και οι συγγενείς. Στη χώρα τους απλά αγκαλιάζονται και μυρίζεται ο ένας τον άλλο.

Περίπτωση 18

Μια Μάταμ έφερε την αισθητικό της στο σπίτι να της κάνει αποτρίχωση. Όταν η Οικιακή Βοηθός είδε ότι η Μάταμ έκανε αποτρίχωση και στο μουνί της σοκαρίστηκε τόσο που έφυγε (νόμισε πως η Μάταμ είναι πουτάνα).

Περίπτωση 19

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Μάταμς είναι το πώς η Οικιακή Βοηθός τους χειρίζεται το τηλέφωνο και τα τηλεφωνήματα. Μια Μάταμ είπε στην Οικιακή Βοηθό της να της φέρει το τηλέφωνο και αυτή της έφερε το τηλεχειριστήριο της τηλεόρασης. Σε μια άλλη περίπτωση η Μάταμ έφτασε στα πρόθυρα της απόγνωσης επειδή κάθε φορά που τηλεφωνούσε στο σπίτι της η Οικιακή Βοηθός της (ονόματι Dona), που δε μιλούσε σχεδόν καθόλου αγγλικά, δεν καταλάβαινε ότι ήταν αυτή και της έκλεινε το τηλέφωνο μετά από την ακόλουθη σύντομη συνομιλία:

Μάταμ:	"Dona it's Madam"
Οικιακή Βοηθός:	"Madam no home"
Μάταμ:	"Dona it's me, Madam"
Οικιακή Βοηθός:	"I say, Madam no home"

Περίπτωση 20

Μια Μάταμ έβαλε την Οικιακή Βοηθό της να καθαρίσει το πάτωμα στο σαλόνι το οποίο ήταν από μάρμαρο. Η Οικιακή Βοηθός το καθάρισε με λεμόνι, όπως ήξερε από τη χώρα της, με αποτέλεσμα το πάτωμα να κιτρινίσει. Εύκολα μπορεί κάποιος να φανταστεί το πρόσωπο της Μάταμ όταν είδε το πάτωμα στο καινούριο της σπίτι να έχει γίνει ολοκίτρινο.

Περίπτωση 21

Κάποια Οικιακή Βοηθός καθάριζε το φούρνο της Μάταμ για μήνες με air freshener σε spray. Η οικογένεια έτρωγε για μήνες ψητό με άρωμα γιασεμιού.

Περίπτωση 22

Μία Μάταμ έβαλε την νέα Οικιακή Βοηθό της από τη

Σριλάνκα να καθαρίσει το ψυγείο. Ήταν η πρώτη μέρα εργασίας και η Οικιακή Βοηθός δεν είχε προφανώς ξαναδεί ψυγείο στη ζωή της, οπότε πήρε ένα κουβά με νερό, άνοιξε το ψυγείο και έριξε με δύναμη το νερό μέσα χωρίς φυσικά να αδειάσει προηγουμένως τα πράγματα. Το αποτέλεσμα θα το ονομάζαμε στα κυπριακά "μια γεριμία".

Περίπτωση 23

Σε μία άλλη περίπτωση η Μάταμ έδωσε οδηγίες στην Οικιακή Βοηθό να βάζει κάθε βδομάδα καθαρά σεντόνια. Όταν σε κάποια φάση είχαν εξαφανιστεί τα σεντόνια από το σπίτι η Μάταμ ανακάλυψε ότι η Οικιακή Βοηθός απλά έστρωνε τα καθαρά σεντόνια πάνω από τα λερωμένα.

Περίπτωση 25

Κάποια Οικιακή Βοηθός, την οποία έδιωξε η Μάταμ της, πήρε τηλέφωνο από το αεροδρόμιο Λάρνακας και είπε στη Μάταμ να κοιτάξει στην ντουλάπα του Σερ. Μεγάλη ήταν η έκπληξη όταν η Μάταμ είδε ότι η Οικιακή Βοηθός είχε κόψει με το ψαλίδι το δεξί μανίκι από όλα τα σακάκια του Σερ.

Περίπτωση 26

Μία Μάταμ χρησιμοποίησε ένα βράδι κατά λάθος την οδοντόβουρτσα της Οικιακής Βοηθού της. Όταν η Οικιακή Βοηθός της το είπε η Μάταμ έκανε εμετό.

Περίπτωση 27

Κάποια Οικιακή Βοηθός ζήτησε από τη Μάταμ της να δει τα σχέδια του σπιτιού που θα έκτιζε η Μάταμ. Η Μάταμ της τα έδωσε και η Οικιακή Βοηθός έκανε βασικές αλλαγές σε διάφορους χώρους ούτως ώστε να τη βολεύει στο καθάρισμα . Η Μάταμ δέχτηκε τις εισηγήσεις αφού

ήταν πιο πρακτικές από αυτές του αρχιτέκτονα.

Περίπτωση 28

Σε μια περίπτωση μια Μάταμ αντιλήφθηκε ότι το δωμάτιο της Οικιακής Βοηθού μύριζε παράξενα. Ψάχνοντας να βρει την αιτία βρήκε ένα βάζο με ούρα. Η Οικιακή Βοηθός φοβόταν τα βράδια να πάει στο αποχωρητήριο και ουρούσε μέσα στο βάζο.

Περίπτωση 29

Οι Σριλανκέζες έχουν όλες μακριά μαλλιά επειδή "μόνο οι πουτάνες κόβουν τα μαλλιά τους". Σε μια περίπτωση μία Μάταμ έκοψε τα μαλλιά της Οικιακής Βοηθού της και η Οικιακή Βοηθός έκλεγε ασταμάτητα για τρία μερόνυχτα.

Περίπτωση 30

Οι Σριλανκέζες, ποτέ δεν αποτριχώνονται, οι σερβιέτες που χρησιμοποιούν είναι πάντα Always και έχουν μαζί τους πάντα ένα φυλακτό, συνήθως τρίχα ελέφαντα τυλιγμένη σε βουτυρόκολλα. Ορισμένες Οικιακές Βοηθοί από τη Σριλάνκα δεν πλένονται όταν είναι με την περίοδο τους γιατί μετά δε θα μπορούν να κάνουν παιδιά.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από τα πιο πάνω παραδείγματα είναι πολύ απλό. Οι Μάταμς και οι Οικιακές Βοηθοί προέρχονται προφανώς από διαφορετικούς πλανήτες.

Δωρεά του ραδιοφωνικού σταθμού
ΑΣΤΡΑ 92.8 FM, προς τιμή της παγκόσμιας
ημέρας βιβλίου.

Με τη στήριξη της εταιρίας **ΚΡΙΣΤΗΣ**.